

Ούζο και λάδι της Λέσβου

Νηπιαγωγείο Παμφίλων

Εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν: Χριστοδούλου Χρυσούλα
Τσάτσου Αναστασία
Σεντελίδου Αλεξάνδρα

Αριθμός μαθητών: 26 (προνήπια-νήπια)

Διαστάσεις- όψεις του θέματος που προσεγγίσαμε

- Διαδικασία συγκομιδής και παραγωγής ελαιόλαδου και ούζου.
- Αξιοποίηση και διατροφική αξία του ελαιόλαδου και του ούζου.
- Η ελιά, το λάδι και το ούζο στην Ιστορία, Μυθολογία, Παράδοση, Τέχνη.
- Τόποι παραγωγής στην Ελλάδα και στην Ευρώπη των συγκεκριμένων προϊόντων.

Παιδαγωγικοί στόχοι

- Ευαισθητοποίηση των παιδιών γύρω από τις δυσκολίες των γεωργικών εργασιών για την παραγωγή του ελαιόλαδου και του ούζου.
- Γνωριμία του παλιού και του σύγχρονου τρόπου μαζέματος της ελιάς και παραγωγής ούζου.
- Κατανόηση της κατάλληλης εποχής που ξεκινάει το λιομάζωμα, πόσο διαρκεί, πότε τελειώνει.
- Κατανόηση της κατάλληλης εποχής για τη σπορά και τη συγκομιδή του γλυκάνισου.
- Εμπλουτισμός του λεξιλογίου.
- Γνωριμία και εξοικείωση με τη διαδικασία παραγωγής και τυποποίησης ελαιόλαδου και ούζου.
- Γνωριμία με τρόπους αξιοποίησης των προϊόντων στη μαγειρική.
- Δημιουργική έκφραση των παιδιών .

Μεθοδολογία Υλοποίησης του προγράμματος

- Δημιουργία γωνιάς με εποπτικό υλικό, αντικείμενα και προϊόντα σχετικά με το θέμα.
- Επισκέψεις σε ελαιώνα, σε ελαιοτριβείο, σε βιολογικό αγρόκτημα, όπου γίνεται και τυποποίηση ελαιολάδου, και στο Μουσείο του Θεόφιλου.
- Επίσκεψη ελαιοπαραγωγού στο νηπιαγωγείο.
- Επίσκεψη διατροφολόγου στο νηπιαγωγείο.

Συνεργασία με άλλους φορείς

- ΚΠΕ Ευεργέτουλα
- Πανελλήνια Ένωση Διατροφολόγων
- Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων
- Αίτηση για συμμετοχή σε θεματικό δίκτυο των ΚΠΕ Ομηρούπολης και ΚΠΕ Κρεστένων
- Νηπιαγωγείο Αφάλωνα
- Νηπιαγωγείο Μόριας

Εμπλεκόμενες μαθησιακές περιοχές

- Γλώσσα
- Μαθηματικά
- Περιβάλλον
- Πληροφορική
- Δημιουργία και έκφραση

Εκπαιδευτικές εκδρομές-Επισκέψεις

Η πρώτη μας επίσκεψη πραγματοποιήθηκε σε κοντινό ελαιώνα, όπου μας υποδέχτηκε η μαμά μίας μαθήτριάς μας.

Αφού απλώσαμε το
λαδόπανο, ραβδίσαμε τις
ελιές, τις μαζέψαμε στα
καλαθάκια μας.....

.....τα παιδιά χωρισμένα
σε ομάδες κατέγραψαν
πληροφορίες και
παρατηρήσεις σχετικές με
το θέμα και το σκοπό της
επίσκεψης.

Επίσκεψη στο ελαιοτριβείο του χωριού

Σε συνεργασία με το ΚΠΕ Ευεργέτουλα επισκεφτήκαμε το βιολογικό αγρόκτημα Σημαντήρη στην Αχλαδερή και μάθαμε πώς γίνεται τυποποίηση ελαιόλαδου.

Επίσκεψη στο Μουσείο του Θεόφιλου

Ανάμεσα στους πίνακες ζωγραφικής που δουλέψαμε, ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε ο πίνακας του Θεόφιλου «το μάζωμα των ελαιών». Ήταν, λοιπόν, μια καλή αφορμή να επισκεφτούμε το Μουσείο.

Επίσκεψη ειδικών στο νηπιαγωγείο μας

Μας επισκέφτηκε ελαιοπαραγωγός, η οποία μας έφερε διάφορα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν στο λιομάζωμα στα παλιότερα χρόνια και μας μίλησε για όλη τη διαδικασία παραγωγής ελαιολάδου και για τη χρήση του .

Επίσκεψη διαιτολόγου-διατροφολόγου

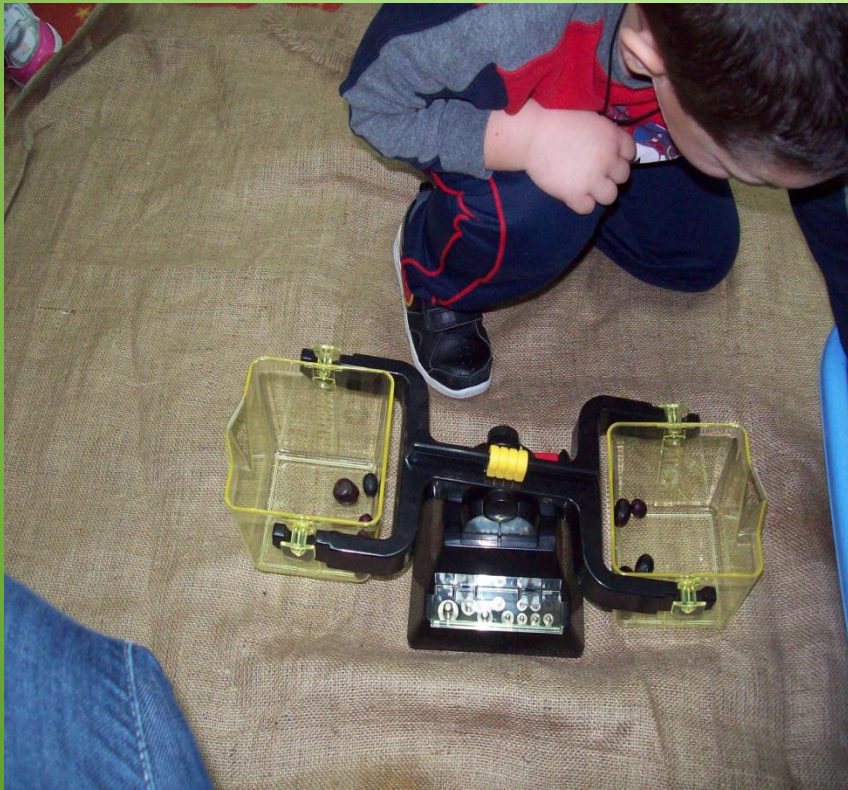
Η διατροφολόγος στην παρουσίασή της μας μίλησε για την θρεπτική αξία του ελαιολάδου σε σχέση με άλλα έλαια, για τη σωστή κατανάλωσή του και για τις επιπτώσεις που έχει η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών, όπως το ούζο, στον οργανισμό μας.

Επίσης απάντησε και σε ερωτήματα των παιδιών που είχαμε καταγράψει κατά τη διαδικασία προετοιμασίας μας για την επίσκεψή της.

Στα πλαίσια της
συγκεκριμένης
προετοιμασίας
φτιάξαμε
λαδοκούλουρα και
κουλουράκια ούζου
για να κεράσουμε τη
διατροφολόγο.

Ενδεικτικές δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν

Τις ελιές που μαζέψαμε από τον ελαιώνα τις χρησιμοποιήσαμε μεταξύ άλλων για να κατανοήσουμε έννοιες βάρους, ποσοτήτων, αριθμών.

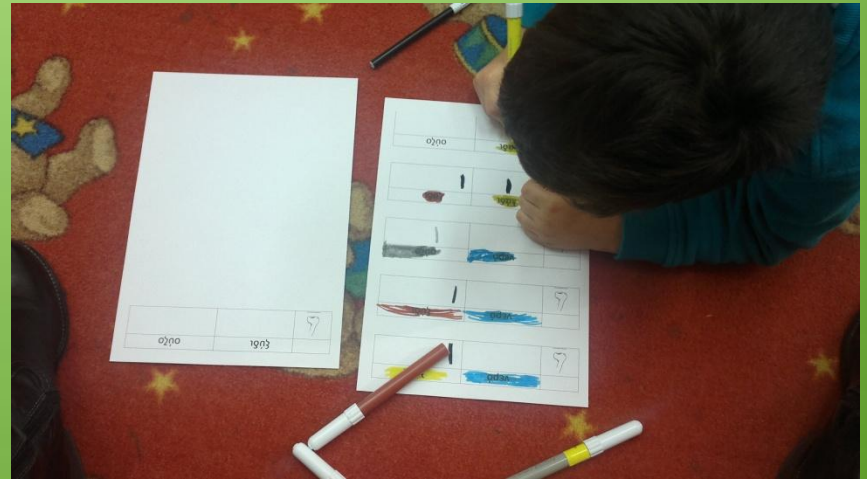
Γίναμε γευσιγνώστες.
Δοκιμάσαμε ελαιόλαδο από τρεις διαφορετικές
περιοχές της Ελλάδας και επιλέξαμε το
νοστιμότερο.

Το ελαιόλαδο, το ούζο και άλλα υγρά

Παιχνίδι αισθήσεων: με κλειστά μάτια αναγνωρίζουμε το υγρό που έχει το κάθε ποτήρι με τη βοήθεια της όσφρησης.

Συγκρίνουμε τα υγρά ανά δύο κάθε φορά και καταγράφουμε ποιο έχει πιο έντονη μυρωδιά.

Δραματοποίηση.....

.....του τραγουδιού «Δυό σταγόνες ξύδι, δυό σταγόνες λάδι»

και.....

.....του λαϊκού ποιήματος «Ντίλι, ντιλί, ντιλί».

Φυτέψαμε γλυκάνισο

Δραστηριότητες που σχετίζονται με ήθη και έθιμα του τόπου μας

Τα Χριστούγεννα μιλήσαμε για το έθιμο της Ειρεσιώνης που έχει τις ρίζες του στην Αρχαία Ελλάδα. Το κάθε παιδί έφερε ένα κλαδί ελιάς στολισμένο με κορδέλες, πάνω στο οποίο είχε κρεμάσει χαρτάκι με ευχές.

Με την επιστροφή μας από τις διακοπές των Χριστουγέννων κάναμε ποδαρικό στο σχολείο μας χρησιμοποιώντας ένα ρόδι, ένα κλειδί και ένα κλαδί ελιάς.

Η συμμετοχή μας στην έκθεση που πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Θέατρο Μυτιλήνης στα πλαίσια εκδηλώσεων που οργάνωσε το Τμήμα Σχολικών Δραστηριοτήτων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Γιορτή λήξης του σχολικού έτους

Έχοντας αναπτύξει διάφορες δραστηριότητες μέσα από τις οποίες αποκτήσαμε και εμπλουτίσαμε τις γνώσεις μας σχετικά με το ούζο και το ελαιόλαδο του νησιού μας, οργανώσαμε την καλοκαιρινή μας γιορτή λαμβάνοντας υπόψη τα ενδιαφέροντα των παιδιών και τις προτιμήσεις τους σε κάποιες δραστηριότητες.

Έτσι τα παιδιά χωρισμένα σε ομάδες παρουσίασαν το λαϊκό ποίημα «Ντίλι, ντίλι, ντίλι», το τραγούδι «Λάδι κίτρινο» και τον «Δεκάλογο του ούζου».

Παράλληλα προσπαθήσαμε να εμπλέξουμε και τους γονείς, οι οποίοι σε συνεργασία με τα παιδιά, ανέλαβαν να μαγειρέψουν και να μας παρουσιάσουν φαγητά και γλυκά φτιαγμένα με ελαιόλαδο ή/και με ούζο.

Οι προσκλήσεις για τη γιορτή μας

Δραματοποίηση του ποιήματος «Ντίλι, ντίλι, ντίλι»

Σκετσάκι : «Ο δεκάλογος του ούζου»

Παρουσίαση φαγητών και γλυκών από ομάδες παιδιών. Οι ομάδες σχηματίστηκαν με επιλογή των γονέων και αποτελούνταν από 2-4 παιδιά.

Έκθεση υλικών και προϊόντων του προγράμματος .

Ενδεικτικά φύλλα εργασίας

Πάμε στον ελαιώνα να μαζέψουμε ελιές. Τι θα πάρουμε μαζί μας;

Θεματική ενότητα: Ελιά

Όνομα: ΜΑΡΤΟΣ

Όνομα : Ημερομηνία : 7/5/14

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΕΛΙΑ

ΛΑΔΙ

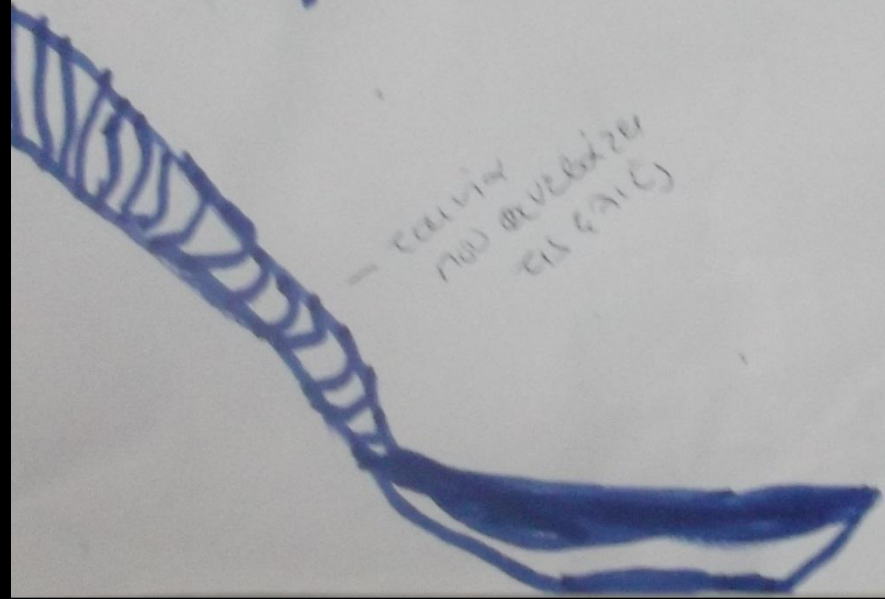

E	Λ	Α	Α
	Δ		
	Ι		

Ζωγραφίζω ό,τι νομίζω ότι θα δω και θα ακούσω στο ελαιοτριβείο.

- σταυρωτικό

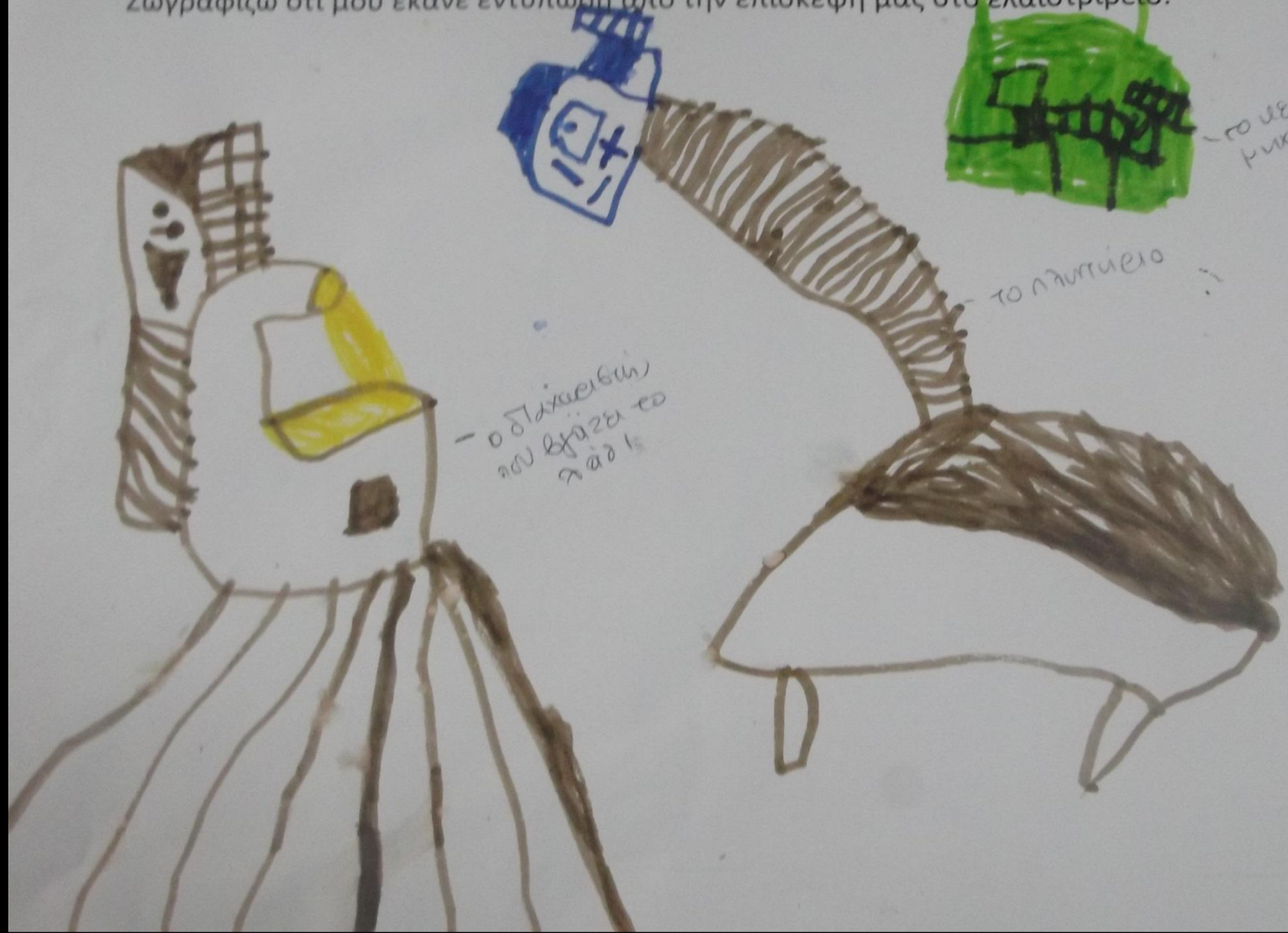

- τακτική που συνδυάζει τις 2 (1 & 2)

- πλυντήριο

Ζωγραφίζω ότι μου έκανε εντύπωση από την επίσκεψη μας στο ελαιοτριβείο.

ΑΥΤ

- το χειριστικό
μικαίμτζ

- το αλμπύριο

- ο στακκείδω
που βγάζει το
αλάτι

Πού χρησιμοποιούμε το λάδι;

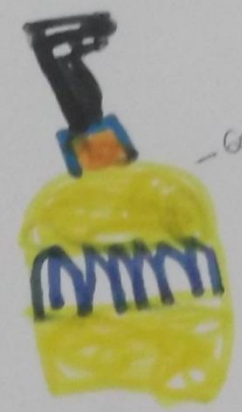
ΜΙΣΕΡΙΟΥ

- φόρρα

- φαβοζάκια

- ελαιόλαδο

- λαχανικά

- αυτοκινητό

Διαδοχική σειρά εικόνων με βάση το ποίημα «Ντιλί-ντιλί»

1

2

3

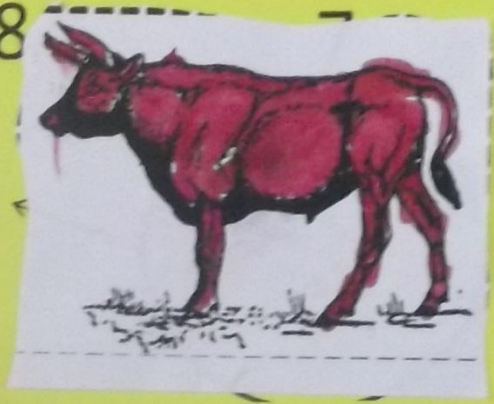
4

5

6

7

8

9

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ

Παρατηρώ τον πίνακα του Θεόφιλου και βάζω σε κύκλο τον σωστό αριθμό

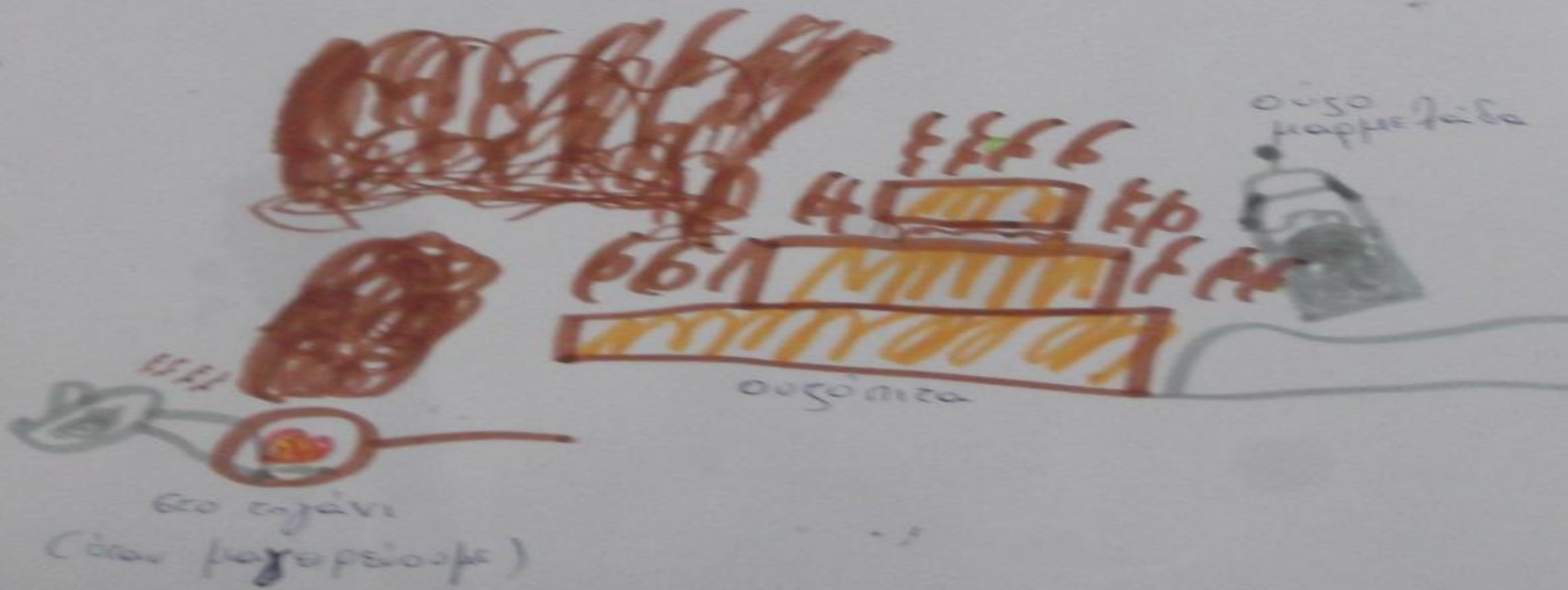

➤ πόσες		➔	2	3	4
➤ πόσα		➔	2	5	6
➤ πόσες		➔	2	5	6
➤ πόσοι		➔	0	1	2

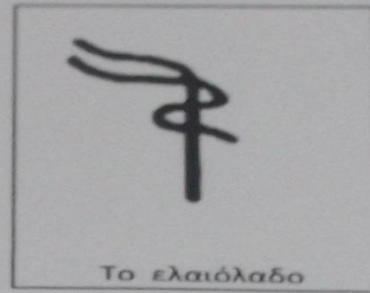
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Το ούζο στην καθημερινή μας ζωή.

ΕΡΝΗΞΙΣΤΟΣ

Πώς γραφόταν η «ελιά» και το «λάδι» στα παλιά χρόνια;

Προσπαθώ να γράψω το δικά μου σχετικά ιδεογράμματα.....

.....και να τα χαραξω σε πλαστελίνη.

Ζηγραφίζω ό,τι μου έκανε εντύπωση ή ό,τι καινούριο έμαθα από την επίσκεψη της ελαιοπαραγωγού στο σχολείο μας.

10-2-14

Το ούζο στην καθημερινή μας ζωή.

Χρήσιμος

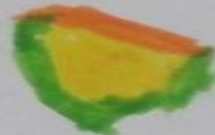
ουζο μαγεύει

φτιάχνουμε
ουζο με
ραπανάκια

κορακίλα - ούζο

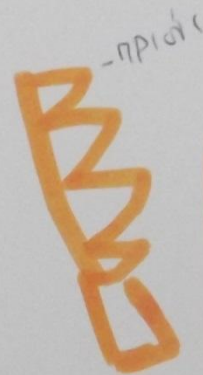
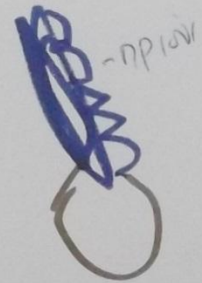
πενόνη
με ούζο
(μαρμελάδα)

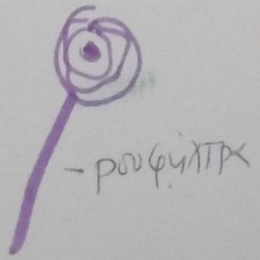
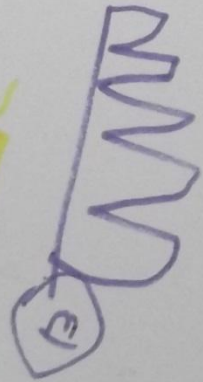
ραζιμάνια

Πάμε στον ελαιώνα να μαζέψουμε ελιές. Τι θα πάρουμε μαζί μας;

Ψαλάκι

-ψαλάκι
-για να πάρω τις ελιές

-ροσφιχτήρα

-αχλάδι

Θεματική ενότητα: Ελιά

Όνομα: ΕΛΣΑΡΑ

Βάλε στην ζυγαριά τόσες ελιές όσες χρειάζεσαι
για να ισορροπήσει. Στην συνέχεια γράψε τον αντί-
στοιχο αριθμό στο κουτάκι.

9 ΕΙΣ ΑΒΕΤ

Ποιο χωράει πιο πολύ;

● Χρωμάτισε το δοχείο που χωράει:

περισσότερο λάδι

λιγότερο λάδι

περίπου τόσο λάδι όσο και το πρώτο δοχείο

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

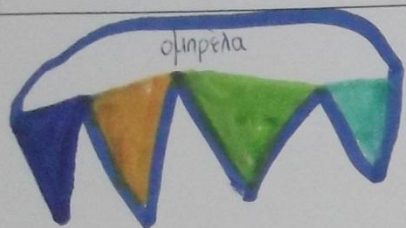
Εποχές και ελιά

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

ΑΝΟΙΞΗ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

εσουφί

λουλούδια

καπέλο

hjo me cha so kabe

4/2/44

Πόσες σταγόνες λάδι έπεσαν σε κάθε σαλάτα.

Ένωσε το κάθε μπολ με τον αντίστοιχο αριθμό!

4

1

3

2

Υπορείς να βρεις και να ζωγραφίσεις τις περιοχές της Ελλάδας που έχουν πολλές ελιές.

Το παραμύθι της ελιάς

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε ένα καλόκαρδο κορίτσι που το έλεγαν Ελιά.....

η νεράιδα που μεταμόρφωσε
το κοριτσάκι σε
δέντρο

το βουρξίτι

το σπίτι της Ελιάς

η Ελιά

Τι γνωρίζω για το ούζο.

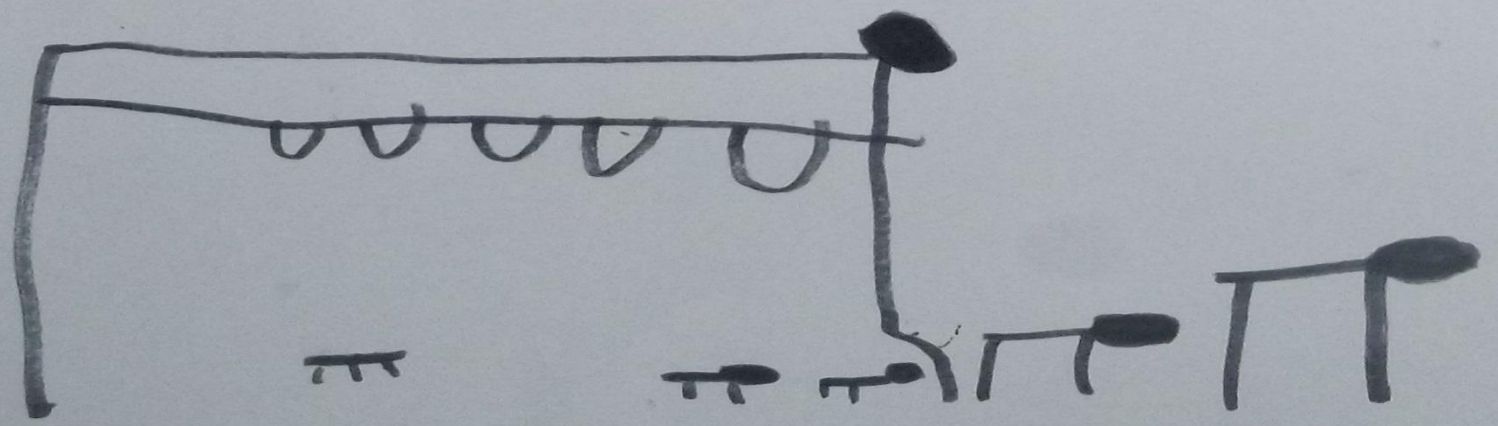
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Τι είδες στον ελαιώνα που επισκεφτήκαμε;

Υλινδές &

↑
→ 1 μέτρο

Τί μάθαμε για το ούζο και το ελαιόλαδο από την επίσκεψη της διατροφολόγου στο νηπιαγωγείο μας;

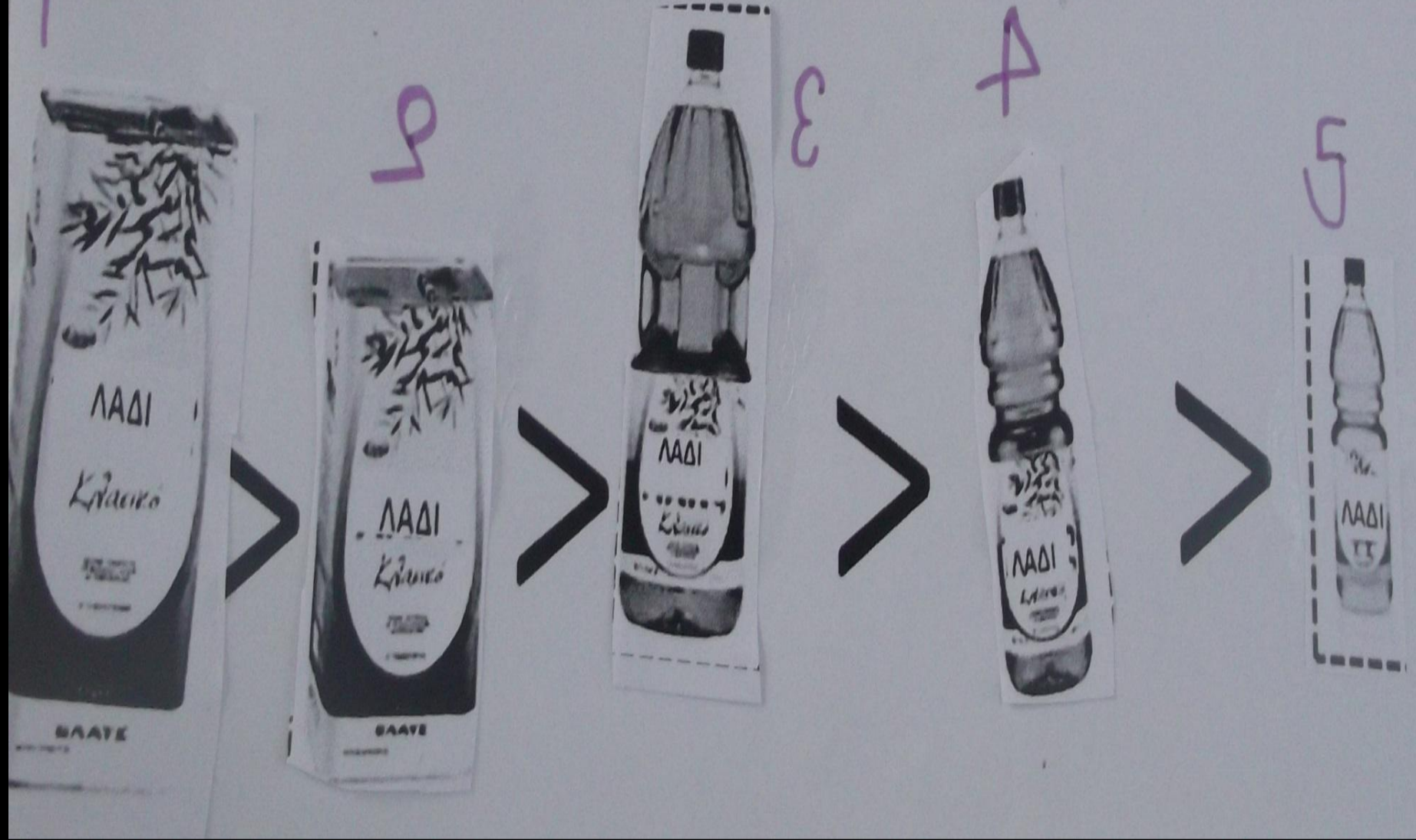
ΑΣΗΛΛΑΗΣ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Ημερομηνία: 20/5/14

Τοποθετώ τις συσκευασίες του ελαιόλαδου

από τη μεγαλύτερη στη μικρότερη στη σωστή θέση ανάμεσα στα σύμβολα.

Στο φαγητό μου προτιμώ πάντα να χρησιμοποιώ.....

Διαλέγω τις σωστές σταγόνες και τις κολλάω στη σωστή σειρά για να σχηματίσω τη λέξη «ελαιόλαδο».

Ασημάκ
28/15/14

Αποθήκευση λαδιού.....

.....στα πολύ παλιά χρόνια

.....στα παλιά χρόνια

.....σήμερα

Όνομα:.....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ημερομηνία:.....

8 = 10 5 8

Ποιότητα ελαιολάδου

Ζωγράφισε τα «μυστικά» που γνωρίζεις για την παραγωγή ελαιολάδου καλής ποιότητας.

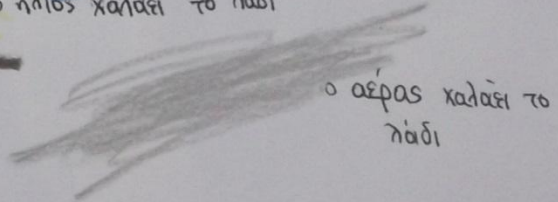
ουρανός

ο ήλιος χαλαρεί το λάδι

ώννεφα

ο αέρας χαλαρεί το λάδι

ο δάκος χαλαρεί τις ελιές

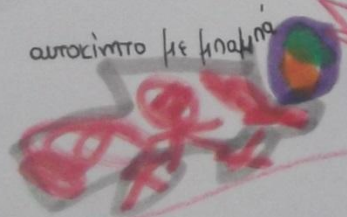
φάρμακο του δάκω

έντρο

μπουμπουκία

ελαιοτριβείο

αποκίνητο με μισαφύρα

Ελαιοπαραγωγός: ΤΩΛΗΣ

Ημερομηνία: 13ΜΑ

Ομαδικές εργασίες-κατασκευές

Βιβλίο όπου τα παιδιά εικονογράφησαν το παραδοσιακό
τραγούδι
«Ντίλι, Ντίλι, ντίλι».

Το εσωτερικό του βιβλίου:

Βιβλίο με πειράματα με το ούζο και το λάδι μετά από σχετικές δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν με τα παιδιά.

	νερό	λάδι
		

	νερό	ξύδι
		

	νερό	ούζο
		

	λάδι	ξύδι
		

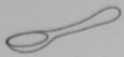
	λάδι	ούζο
		

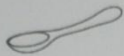
	ξύδι	ουζο
		

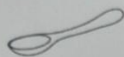
	νερό	λάδι	ξύδι	ούζο
				

Σε χαρτοπετσέτες

ρίχνουμε

1 λάδι

1 κρασί και

1 ούζο.

Βάζουμε τις χαρτοπετσέτες

πάνω στο

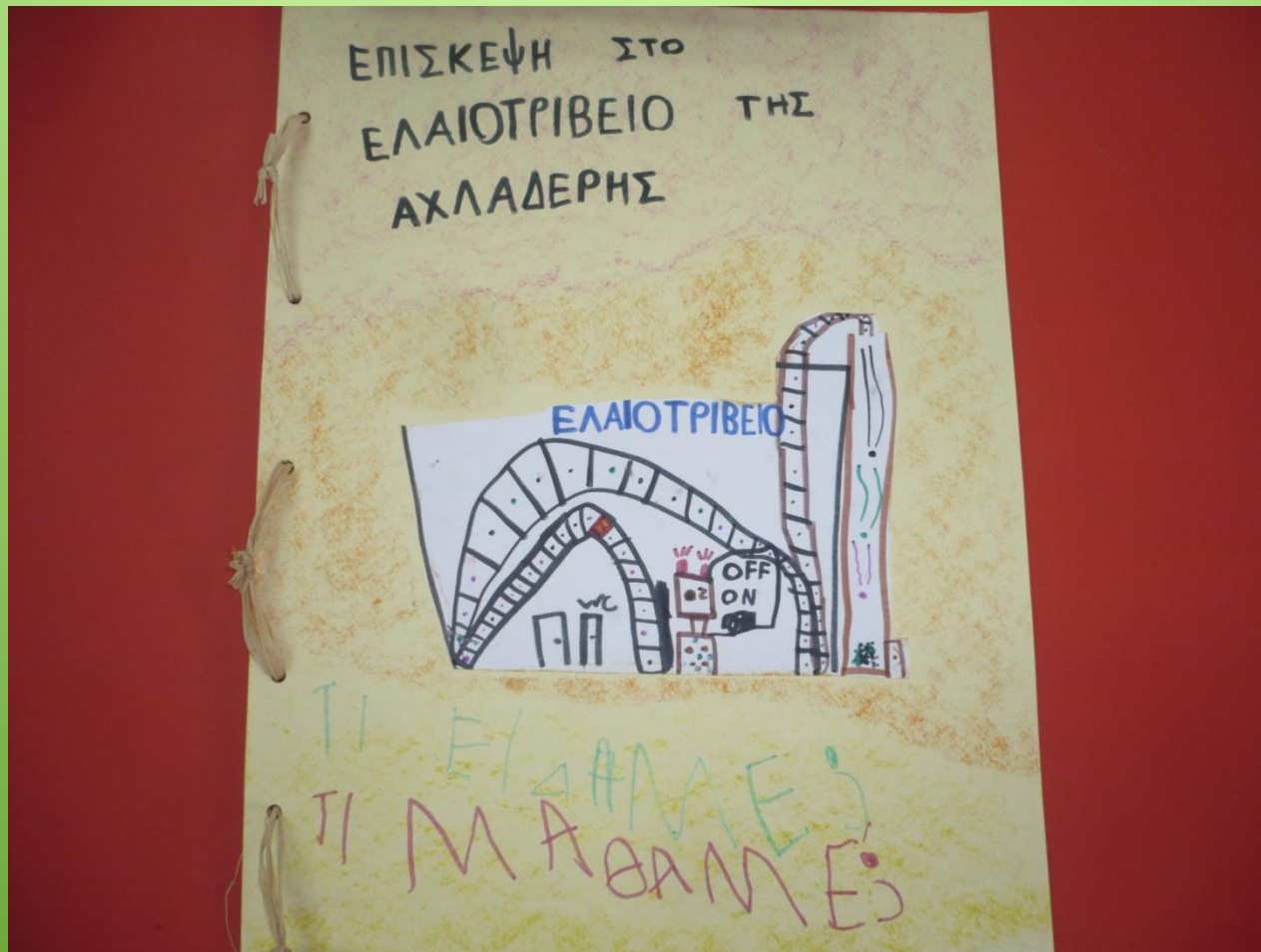
καλοριφέρ και παρατηρούμε ποιό υγρό
εξατμίζεται πρώτο.

1. ροδάκμη

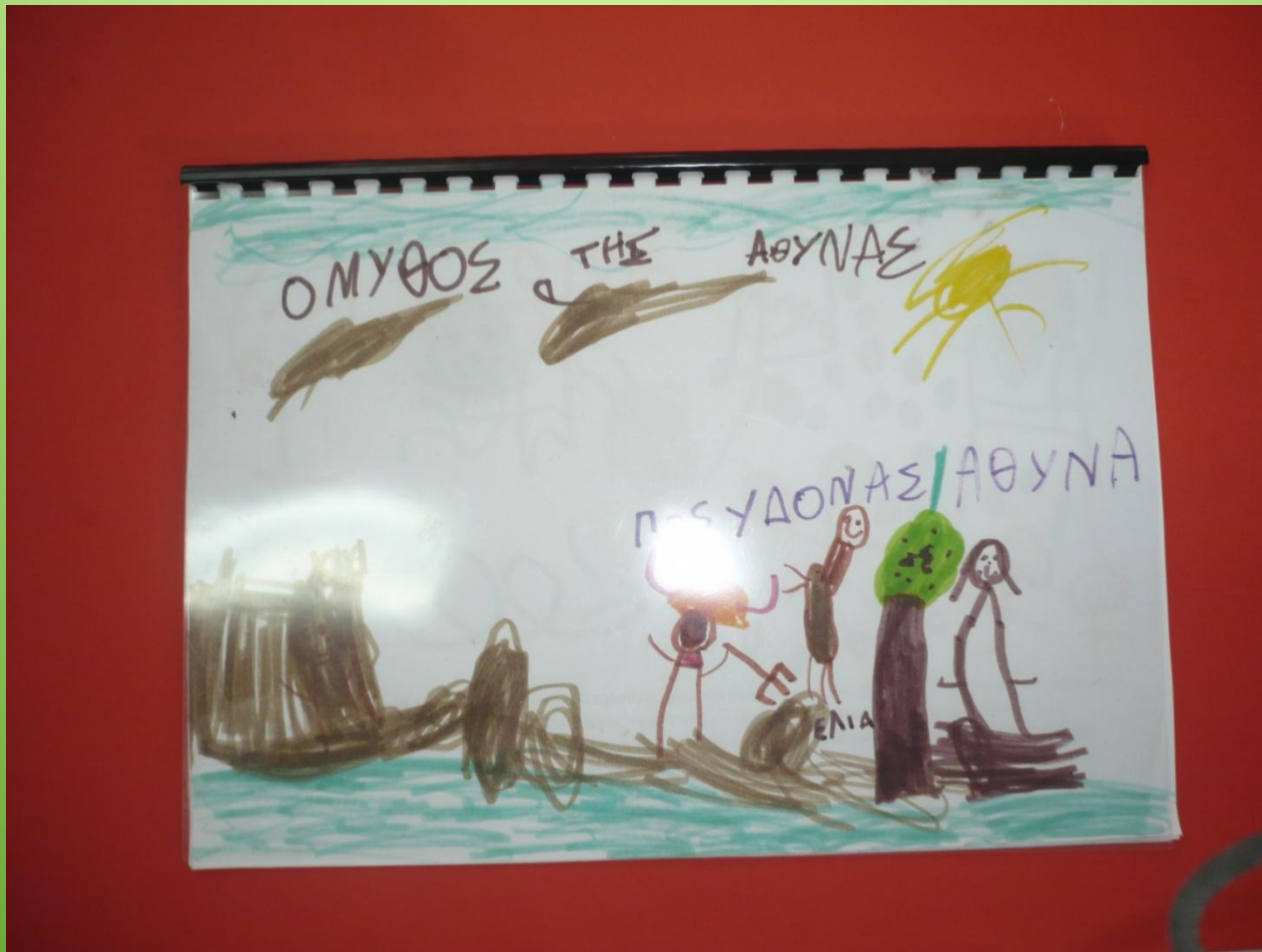
2. ούζο.

3. ΔΕΝ ΕΞΑΤΜΙΖΕΤΑΙ

Μετά την επίσκεψη στο ελαιοτριβείο Αχλαδερής καταγράψαμε ό,τι καινούριο είδαμε και μάθαμε. Τις ζωγραφιές μας τις φτιάξαμε βιβλίο.

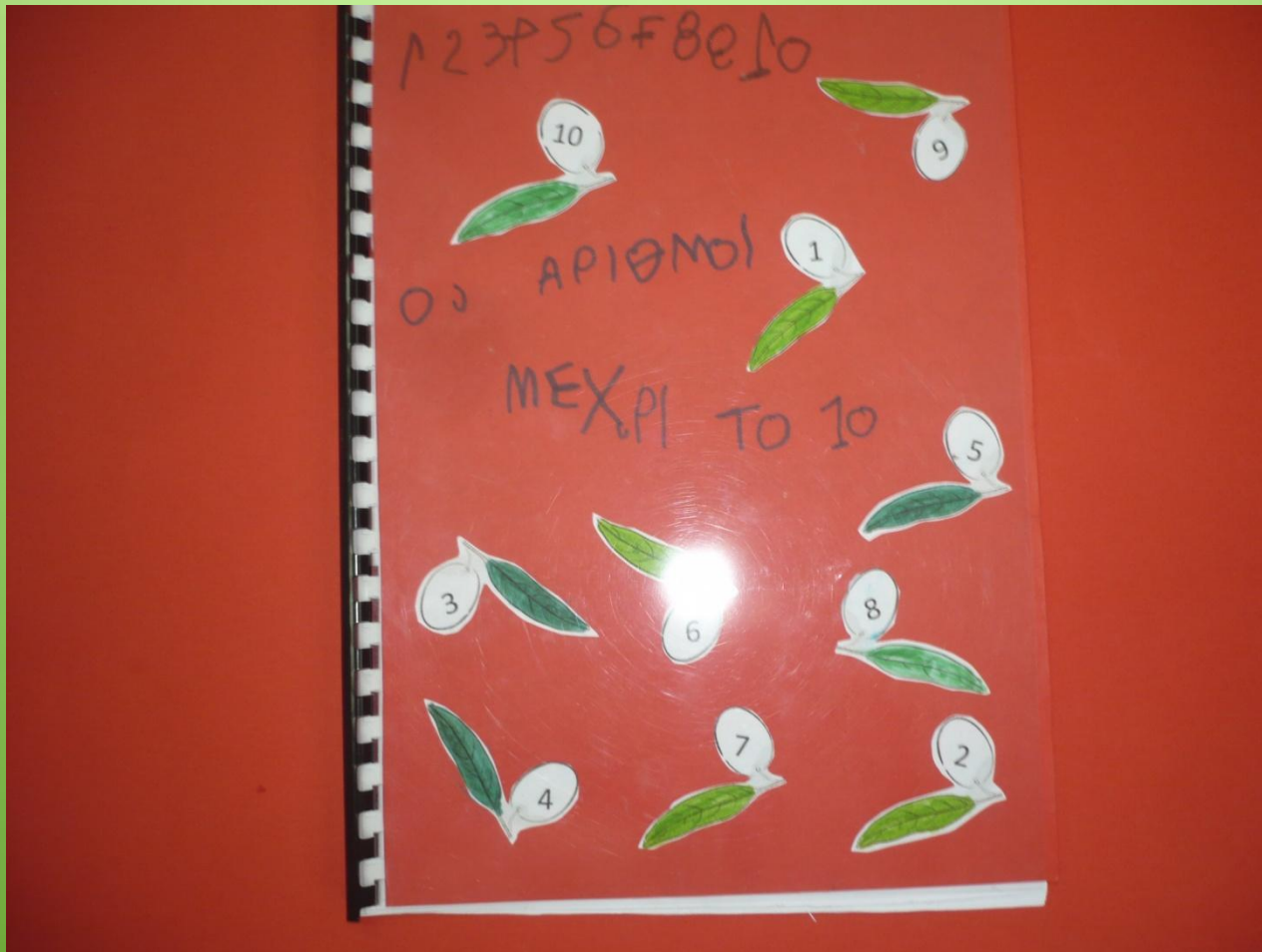
Βιβλίο εικονογραφημένο από τα παιδιά με θέμα το μύθο της
Θεάς Αθηνάς.

Η ιστορία της ελιάς ζωγραφισμένη από τα παιδιά.

Μετράμε με τις ελιές: Βιβλίο με τους αριθμούς 1 έως 10.

Οι δικοί μας πίνακες ζωγραφικής με θέμα το λάδι.

Φτιάξαμε αρωματικό λάδι με δεντρολίβανο, κόκκινες πιπεριές
δάφνες και πιπέρι.

Φτιάξαμε μπουκαλάκια με την τεχνική της χαρτοπετσέτας και γράψαμε τις βιταμίνες που έχει το λάδι.

Εμπνευσμένα από τον πίνακα του Θεόφιλου τα παιδιά φτιάξανε τον δικό τους πίνακα με θέμα το λιομάζωμα.

Αντιγραφή πίνακα ζωγραφικής με
ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΔΩΤΟΥ

Ατομικές κατασκευές για την ελιά και το λάδι.

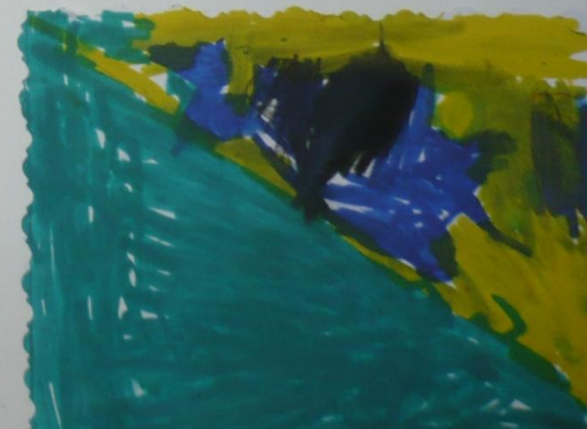

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΜΕ ΘΕΜΑ

ΟΥΖΟ Κ' ΛΑΔΙ

ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Η ελιά στην αρχαιότητα.

Τα παιδιά έγιναν «παραγωγοί» και έφτιαξαν το δικό τους
τενεκέ με λάδι.

Μακέτα για το λιομάζωμα.

Αποστακτήριο ούζου φτιαγμένο από τα παιδιά.

Μακέτα της Λέσβου με τα μέρη παραγωγής ούζου και λαδιού.

Χάρτης της Ελλάδας με τις πόλεις που παράγουν ούζο και λάδι.

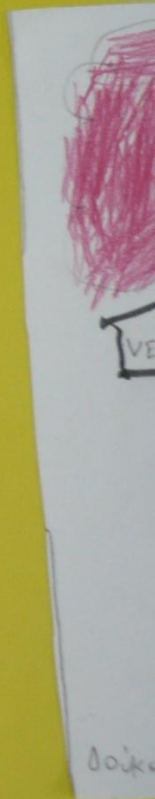
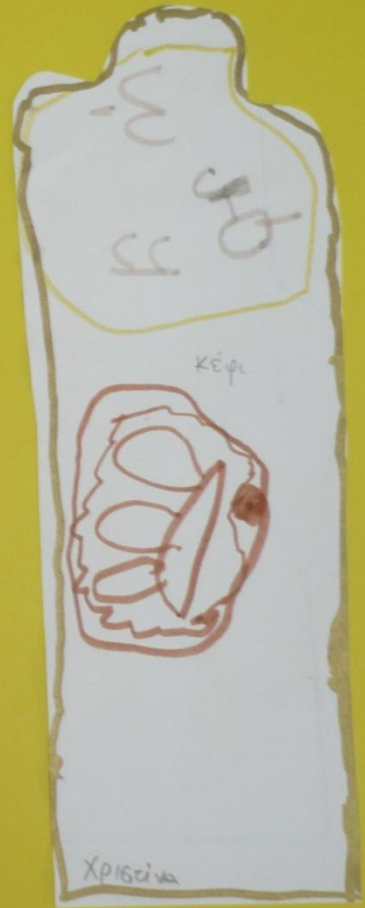
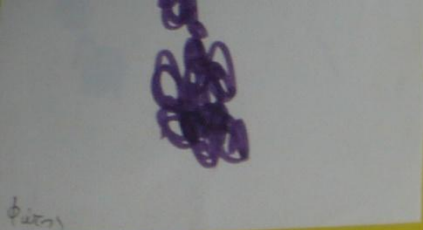

Μπουκάλια ούζου.

Φτιάξαμε αφίσα για να διαφημίσουμε το δικό μας ούζο.

Η ετικέτα για το δικό μας ούζο

Αξιολόγηση προγράμματος

- Επετεύχθησαν οι στόχοι που είχαμε θέσει στην αρχή του προγράμματος
- Λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων, χρόνου (μεσολάβησαν οι δημοτικές εκλογές) και άσχημων καιρικών συνθηκών δεν πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη στο εργοστάσιο τυποποίησης ούζου.

Βιβλιογραφία

- Αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου, ΔΕΠΠΣ, 2003.
- Καρποί της γης από τη Μεσογειακή διατροφή, εκδόσεις Κέδρος εκπαίδευση, 2008.
- “Η Μηχανή του κοινού”, Εκπαιδευτικός φάκελος του Μουσείου βιομηχανικής ελαιουργίας Λέσβου, Πολιτιστικό Ίδρυμα ομίλου Πειραιώς.
- Θεόφιλος Χατζιμηχαήλ 1873-1934, Μουσείο Θεόφιλου, Δήμος Λέσβου.
- Παίζω, γράφω και μαθαίνω στο Νηπιαγωγείο, Αλεξία Μπαρδάκη-Βασιλική Νίκα, εκδόσεις Πατάκη, 2006.
- Καθημερινές διαθεματικές δραστηριότητες για το νηπιαγωγείο, Νίκη Κάντζου- Μάρω Θεοδωράκη, Εκδόσεις Δίπτυχο, 2005.
- Σχέδιο Εργασίας 6: Η ελιά, Θανάσια Νίκη- Ντιντίκου Χριστίνα, Αθήνα 2004.
- Σύγχρονο Νηπιαγωγείο, τεύχος 29, Εκδόσεις Δίπτυχο, 2002.
- Σύγχρονο Νηπιαγωγείο, τεύχος 96, Εκδόσεις Δίπτυχο, 2013.

Ιστότοποι

- Dreamskindergarten.blogspot.com
- Taniamanesi-kourou.blogspot.gr
- www.diodos.gr/Ερευνα-Γνώση
- El wikipedia.org/
- [www.pimokio.gr/artholo-dekalogos-toy-oyzoy? mayalso=1](http://www.pimokio.gr/artholo-dekalogos-toy-oyzoy?mayalso=1)
- www.paidika.gr/index.php?option=com_content&task=view...
- peri-elias.blogspot.gr
- www.kpe-kalamatas.gr
- www.youtube.com/watch?v=z2YuW68e8iw
- www.youtube.com/watch?v=vOgITpuK8SY
- www.youtube.com/watch?v=lePw7USSdDI
- www.youtube.com/watch?v=JG2hKqQG5Ro
- www.youtube.com/watch?v=ZFsW1wEaIAY

- www.youtube.com/watch?v=po4srV-Ttaw
- www.youtube.com/watch?v=rRgOVBIFJt8
- www.youtube.com/watch?v=8Nf9HJMbMEI